חייבת היא במה שלוותה ובעלי חוב

נפרעין מן הבעל דמוליאין מזה ונותנין

לוה מדר' נתן. ובזה ילאתי ידי חובתי

מכל מה שהאריך הרשב"א בזה:

מאי טעמא בעלי חובין באין ונפרעין

מיתסר אלמא דאין אדם אוסר דבר

שלב"ל על חבירו דהא נפרעין

מבעלה: לאו כגידולין דמי. ובגידולין

אסור אבל בחליפין מותר: אמר רבא.

לעולם אימא לך דחליפין כגידולין דמו

ומיתסרי ואהכי לכתחילה לא תלוה

ותאכל אבל בדיעבד שפיר דמי. והא

דאמרינן בהך פירקא דלעיל (דף מג.)

המודר הנאה מחבירו ואין לו מה יאכל

נותן לזה ובא הלה ונועל מזה לא

דמיא להא דהאי לא רמי עליה דהאי

למיפרנסיה והאי דקיהיב להאי אימור

לא משום מודר קא יהיב ליה אלא

מתנה בעלמה הוח דקה יהיב להחיך

אבל האי בעל דלמפרנסה קאי

אימא (ג) דליתסר ליה לפרוע לבעל

יב א מיי פ״ה מהלי אישות הלי א ב קמג עשין מח טוש"ע אה"ע סי

כח קעיף כח כב:

כח קעיף כח כב:

יג ב מיי פ״ה מהלכות

נדרים ה״ה [ב] ממג

לאוין רמב טוש״ע י״ד . סימן רכד סעיף א:

מומפום

תא שמע האומר לאשתו קונם שאני נהנה לך. ותלה הדכר נתשמים שאמר הנאת תשמישך עלי אם תיהנה משלי דאל"כ כיון דמשועבד לה לא מצי מדיר לה אי נמי מני מדיר כם חי נמי דלדרה כשהיא ארוסה (או) ונשאת: לוה ובעלי הובין גפרעין. כדאמר לותה ואכלה ועמדה ומיאנה אין לה מזונות הא לא מיאנה יש לה מזונות ואפילו לרבנו על קרן הלבי ה"מ במפרנס אשת חבירו סתם אבל הלוה לה בתורת הלואה נפרע מן הבעל וא"ת ולרבנן . דחנו היאר פורע חובה הרי אסור לפרוע למי שמודר הנאה ממנו וי"ל דהיינו בפורע חוב חבירו שהוא יכול לחובעו ולומר פרע לי מה שפרעתי בשבילך והוי כאילו הלוהו ממש אבל באשמו אינו חייב לפרוע לו כלל מה שפרע נשכילה: מאי מעמא בעלי חובות חוזרין ונפרעין לאו דחילופין לאו כגדולין -דמו. ושרו ליהנות למודר דאי אסורין א"כ מעות שמוסרין לה המלוים הוו חליפי מעום הבעל ומההוא לתיפי תשונו הבער ונההחת דתנן (לעיל דף מג.) המודר הנאה מחבירו הולך אצל חנוני הרגיל אצלו וכו׳ לא מצי למיפשט בעיין דסתס חנוני לית ליה למיתבע מידי מן המדיר הילכך מתנת חנם הוא דיהיב לחנוני

לאו משום דחלופיהן לאו כגדוליהן דמו. דקס"ד דכיון דבשעה שהיא לווה משעבדת נכסי הבעל הרי היא כמחלפת נכסי הבעל בנכסי אחרים כיון דלבסוף בע"ח באין ונפרעין נהי דקא אמרינן מ"ט בע"ח באין ונפרעין לאו היא גופה קשיא לן דלדידהו ליכא איסורא כלל אלא הכי קאמר כיון דלבסוף בעלי חוב באין ונפרעין היכי שרית לה ללוות כך פירשו רבותי. ולי נראה דה"ק אם איתא דחלופיהן

ואם ירצה חנוני עדיין יוכל

לווה. כלומר האשה ובעלי חוב באין ונפרעין. דנהי דמתסרי עלה נכסי בעלה מיהו אכתי שיעבודה אנכסיה קאי הילכך בעלי חוב באין ונפרעין. דאפילו לחנן דאמרי דהמפרנס אשתו של חבירו הניח מעותיו על קרן הלבי ה"מ במעלה לה מזונותיה אבל כשהיא לווה

או דילמא משום דחילופין כגידולין דמי לא שנא הוא ולא שנא חברו אמר רב אחא בר מניומי ת"ש ∘האומר לאשתו קונם שאני נהנה ליך לווה ובעלי חובין באין ונפרעין מ"ם בעלי חובין נפרעין לאו משום דחילופין לאו כגידולין דמי •אמר רבא דילמא לכתחילה הוא דלא ואי עבד עבד אלא ת"שי אהמקדש בערלה אינה מקודשת ימכרן וקידש בדמיהן הרי זו מקודשת הכא נמי לכתחילה הוא דלא ואי עבד עבד: מתני' יהריני עליך חרם המודר אסור הרי את עלי חרם הנודר אסור הריני עליך ואת עלי שניהם אסורין ושניהם מותרין בדבר של עולי בבל ואמורים

כגדוליהן דמו היאך בעלי חובין באין ונפרעין דנהי דמדינא מוליאין מזה ונותנים לזה מדרבי נתן הכא אנן סהדי דאדעתא דידה נחית ולאו אדעתא דבעל כי היכי דלא לעביד היא איסורא על ידייהו. ונראה לי דלהכי פשיט לה מהך ברייתא ולא פשיט מסיפא דמתני' דהאומר לבנו קונם שאתה נהנה לי וכו' דתנן בסיפא לווה ובעלי חוב באין ונפרעין משום דאיהו לא הוי כמחליף דהא מלי קני נכסי אבל אשה שאין לה קנין בלא בעלה סליק אדעתין דהויא כמחלפת

חוב לכתחילה הוא דלא: מא שמע. דמותר אפי׳ לכתחילה: המקדש בערלה. שהוא איסור הנאה אינה מקודשת: מכרן וקידש בדמיהן מקודשת. אלמא דחליפין לאו כגידולין דמו דגידולין אסור ובחליפין משתרי: ה"ג. מיירי דלכתחילה לא

וכי היכי דאסור בגידולין הכי נמי אסור בחליפין: קונם שאני נהנה

לך לווה ובעלי חובין בחין ונפרעין. מבעלה דרלון הבעל הוא שילוו

לה. והא הכא (כ) דלוותה מאחרים דחילופי ממונו של בעל הוי ולא

ימכור ואם קידש בדמיהם מאי דעבד עבד: בזתנר' הריני עליך חרם. נכסי יהיו עליך חרם: המודר אסור. אבל המדיר מותר: והבור

נכסי הבעל ממש. ומשני ודילמא לכתחלה הוא דלא ואי עבד עבד כלומר כשהוא בא להחליף איסור בהיתר לכתחלה בידים אסור והחליפין אסורין אבל זו בשעה שלוותה אע"פ שהבעל מתחייב אין כאן חליפי איסור ממש הילכך יכולה היא ללוות ולאכול ואע"פ שאח"כ נפרעין מן הבעל דיעבד הוא שנעשו חליפין למה שאכלה: ס"ש המקדש בערלה אינה מקודשם מכרן וקידש בדמיהן הרי זו מקודשם. דקס"ד דכיון שאסור ליהנות מן החליפין אפילו עבר ונהנה שהחליפן באחר דליהוי חליפי חליפין אסורין ומשום הכי קשיא ליה בשעבר וקידש בדמיהן למה היא מקודשת גמורה ואינה לריכה לקדש פעם אחרת דאי אסירי חליפין מדרבנן הוה לן לאלרוכה קדושי אחריני. ואמרינן הכא נמי לכחחלה הוא דלא ואי עבד עבד כלומר לכחחלה הוא שאסור ליהנות מן החליפין אבל אם עבר ונהנה נחליפין מותרין: ולעגין הלכה לגבי נודר עלמו דאמר אלו אפילו החליפן אחר נודר אסור בהן והיינו מתני׳ אבל כשהדירו אחר וכן נמי בנודר עלמו דלא אמר אלו מסתברא דלקולא נקיטי׳ דכיון דבכי האי גוונא גבי איסורי הנאה דעלמא ליכא למימר דחלופיהן כגדוליהן דמי אלא מדרבנן בעלמא וכדפרישים לעיל הוה ליה ספיקא דרבנן ולקולא ואפילו עבר והחליפן חליפין מותרין. אבל הרב רבינו משה בר מיימון ז"ל כתב בפ׳ חמישי מהלכות נדרים (הלכה ט"ז) הרי גדוליהן וחלופיהן ספק לפיכך חברו אסור בגידולי פירות אלו וחלופיהן. והרמב"ן ז"ל מסתם לה סתומי לקמן בפרק הנודר מן הירק: בותבי' הריני עליך הרס. שתהא הנאתו עליו כחרם של בדק הבית. ובגליל מיירי דסתם חרמים לבדק הבית (לעיל דף יח:): הרי אם עלי. שיהא הנאת חברו עליו כחרם: מוסרין בדבר של עולי בבל. שהפקירום עולי בבל לכל ישראל:

מוסף רש"י

אמר רבא. כלומר לעולם אימא לך דכגדולין הם והאי דלוה ואוכלת, דלמא לכחמלה הוא דאסור ללות על נכסיו (האמ״ה בשמו). מכרך וקידש ברשידן, הרי זו שקורשת. דאין דמים נתפסין באיסור (קדושין 11) דלא מימפסי באיסורא וממונא הוא, אש״ג דאיהו אסור לאתהטיי מינייהו מיהו ההיא הנאה מטיא ליה על ידי ערלה, אבל איהי לא מערלה קא מטיא לה, ודוקא קידושי אשה, אבל איתהטיי מינייהו מדכבע אסור (ע"ז גד). המודר אסור. מי שהוטל עליו הנדר אסור ליהטות מזה שנדר הנדר, דהכי

קאמר ממוני עליך הקדש (ביצה לט.). הרי את עלי חרם הגודר אסור. הכי קאמר ליה הרי ממונך עלי כסתם חרמים שהן ישרת המים, הלכך הטרת הלסור לירטות משל המודר, דכמיע לא יחל דברו, ורשאי הוא לאסור עלמו במנתון מברו (שוש). ברבר של עודי בבל. שעולי בכל הפקירו הכל לכל ישראל, אבל דבר אותה העיר שלהם הוא, שהרי אין לאחרים חלק עמהם, ואם הוא עודי בבל. שעולי בכל הפקירו הכל לכל ישראל, אבל דבר אותה העיר שלהם הוא, שהרי אין לאחרים חלק עמהם, ואם הוא מבני העיר יש לו חלק שם ויכול לאסור הכל עליו (ראמיה בשמח).

ל) קדושין נו:, ב) [שם ע"ז נד: סב.], ג) לעיל ה. [בילה לט.], ד) [כתובות קו:], או דילמא. הכי קאמר דודאי אסור בחלופיהן (א) דומיא דגידולין נינהו

הגהות הב"ח (א) רש"י ד"ה או דלמא וכו׳ דדומיא דגיזוק. (כ) ד"ה קונס וכו׳ והא רבא דמאי ללוומה מאחרים חילופי ממונו:

גליון הש"ם

(ג) ד"ה אמר רבא וכו' אימא לך דליתסר וכו'

דלכתחלה הוא:

גמ' האומר לאשתו קונם. עי' ב"ק דף קט ע"ל תד"ה בע"ח: שם אמר לקמן דף פג ע"ח בהר"ן ב״ה דלמא מיין:

פירוש הרא"ש

או דילמא חליפין מיתסרי מידי דהוה אגידולים. אף על גב דליתנהו בעולם וגידולים פשיטא כיון דיולא מגוף האיסור אין חילוק בינו לבין חבירו: לוה ובעלי חובין באין וגפרעין. אפילו לחנן דאמר הניח מעוחיו על קרן הלבי הני מילי במפרנס מעלמו אבל לומה חייב הבעל לשלם כדאמרינן . בכתובות (דף קו:) גבי ממאנם דאין לה מזונו כגון לוחה ואכלה ועמד ימיאנה משמע הא אם לא מיאנה חייב הבעל לשלח מה שלותה ואין זה כמו פורע חובו דאסרינן אליבא דרבנן דמיירי הכא דבשעה שלותה אמרה שלא יפרעו אלא מבעלה: לאו משום התו הכנידולין דחליפין לאו כגידולין דמו. דמיחלפו אותן מעות שקבל מן הבעלים שאסורין